

Niet discrimineren, verplicht naar school en geen hondenpoep achterlaten op straat. In Nederland moet iedereen zich aan de wet houden. Maar hoe komen die wetten in het wetboek? Wie bepaalt dat? En welke route legt een wet af, voordat-ie wordt ingevoerd?

Hoe besturen we de gemeentes?

Hoeveel gemeentes zijn er in Nederland?

Er zijn 355 gemeentes in Nederland. Elke gemeente heeft een gemeenteraad, een burgemeester én een college van burgemeester en wethouders (B&W). De burgemeester is niet de baas van de gemeente. Dat is de gemeenteraad.

Wat doet een gemeenteraad?

De gemeenteraad heeft drie belangrijke taken. Als eerste stelt de raad het beleid van een gemeente vast. Moet de gemeente groeien? Of aantrekkelijker worden voor toeristen? Moeten er meer fietspaden komen? Ten tweede controleert de raad het college van burgemeester en wethouders. Doen zij het goed? Ten derde luistert de raad goed naar de inwoners. Wat willen zij? De gemeenteraad beslist door te stemmen. Dat gebeurt eens per maand bij een gemeenteraadsvergadering.

En de burgemeester?

De burgemeester is voorzitter van de gemeenteraad. Maar ook van het college van burgemeester en wethouders. In het college mag de burgemeester meebeslissen. Hij kan zelf met onderwerpen komen. In de gemeenteraad niet. Daar mag hij alleen meepraten. De burgemeester heeft nog meer taken. Zo regelt hij de veiligheid en is hij het gezicht van de gemeente.

Wat is het college van B&W?

In het college van burgemeester en wethouders zitten de burgemeester en wethouders. Samen besturen ze de gemeente. Ze voeren de besluiten uit van de gemeenteraad. Maar ook van de provincie en regering. Iedere wethouder heeft een eigen taak. Bijvoorbeeld onderwijs, geld, sport en cultuur. Het college vergadert iedere week. Besluiten worden genomen door te stemmen.

Wordt het gemeentebestuur gekozen?

De gemeenteraad wordt gekozen door burgers. Dat gebeurt om de vier jaar bij de gemeenteraadsverkiezingen. De gemeenteraad kiest de wethouders en bepaalt welke taken de wethouders krijgen. De burgemeester wordt benoemd door de regering, voor zes jaar.

Hoe worden plannen gemaakt?

Heeft het college van B&W een plan? Dan schrijven hun ambtenaren eerst een voorstel. Dat wordt besproken in het college. Soms wordt er meteen een besluit genomen. De ambtenaren voeren het plan dan uit. Maar belangrijke plannen moeten eerst naar de gemeenteraad. Sommige plannen gaan eerst nog naar een speciale raad, die zich erover buigt.

Wat kun jij doen?

Wil je een speeltuin, skatebaan of meer groen in je straat? Goede plannen kun je voorleggen aan de gemeenteraad. Dat heet een burgerinitiatief. De raad is niet verplicht jouw idee over te nemen. Je kunt de gemeenteraad ook om een referendum vragen. De gemeente peilt dan hoeveel mensen jouw idee goed vinden. Zijn dat er veel? Dan bespreekt de gemeenteraad je idee. Op de site van je gemeente vind je hoe je dit aanpakt.

DE TAKEN VAN EEN GEMEENTE

De gemeente heeft heel veel taken. Zo geeft de gemeente documenten uit, zoals je paspoort. Ook heeft elke gemeente eigen veiligheidsregels. Ze bepaalt waar feesten mogen worden gehouden en waar je (geen) vuurwerk mag afsteken.

Ook regelt de gemeente plekken voor scholen, natuur en huizen.

En nog veel meer! Die taken voeren gemeentes niet allemaal zelf uit. Voor sommige dingen, zoals het ophalen van vuilnis, huren ze weer bedrijven in.

Burgemeester, ik heb een goed idee voor een skatebaan!

De burgemeesters-ketting staat me echt goed!